

En gemensam väg för PBL-ärenden

Sammanfattning

Jokkmokks kommun ser positivt på ambitionen att skapa en mer enhetlig, effektiv och rättssäker hantering av PBL-ärenden i landet. Förslagen om gemensam klassificeringsstruktur och förbättrade förutsättningar för nationell statistik och digital interoperabilitet är i grunden välkomna.

Kommunen vill samtidigt betona att reformer av denna omfattning måste utformas med hänsyn till små kommuners organisatoriska och ekonomiska förutsättningar samt med respekt för det kommunala självstyret.

Synpunkter

Jokkmokks kommun:

- Ställer sig positiv till införandet av en nationell klassificeringsstruktur för PBL-ärenden.
- Ser positivt på standardisering, harmonisering av begrepp och förbättrad statistik.
- Bedömer att gemensam struktur kan bidra till effektivare handläggning.
- Anser att införandet måste vara proportionerligt och fullt finansierat av staten.
- Avstyrker ett obligatoriskt nationellt ärendehanteringssystem back-end om det innebär minskad kommunal rådgivning, minskad flexibilitet eller ökad detaljstyrning av rättstillämpningen.
- Understryker att kommunal självstyrelse och lokala anpassningar måste säkerställas.

Lokala förutsättningar

Jokkmokks kommun är en glesbygdskommun med begränsad organisation och små administrativa resurser.

I mindre kommuner är flexibilitet, korta beslutsvägar och lokalt anpassade arbetssätt avgörande för att upprätthålla service och effektiv handläggning.

Stora systemförändringar innebär proportionellt sett en större belastning för mindre kommuner.

Kostnader för upphandling eller anpassning av system, integrationer, utbildning, förändrade rutiner, arkiv- och dokumenthanteringsanpassningar riskerar att ta betydande resurser i anspråk. Införandet får därför inte leda till nya administrativa bördor eller undanträngning av kärnverksamhet. Reformen måste utformas så att även små kommuner kan genomföra förändringarna utan oskälig belastning.

Synpunkter på klassificeringsstrukturen

Kommunen ser fördelar med en gemensam klassificeringsstruktur:

- Harmonisering av handläggningsmoment.
- Ökad jämförbarhet och kvalitet i nationell statistik.
- Förbättrade förutsättningar för digitala lösningar och informationsutbyte.
- Minskad sårbarhet vid personalomsättning.

En gemensam struktur kan bidra till mer enhetliga arbetssätt och stärkt rättssäkerhet. För mindre kommuner kan detta även minska kompetensberoende och skapa tydligare processer.

Det är dock av central betydelse att klassificeringsstrukturen inte utvecklas till en normerande tolkning av PBL i sakfrågor.

Kommunens bedömningar i enskilda ärenden ska även fortsättningsvis göras inom lagens ramar och med beaktande av lokala förhållanden.

Klassificeringen bör avse struktur och statistik – inte innebära inskränkningar i kommunens materiella bedömningsutrymme.

Synpunkter på nationellt system

Kommunen ser risker med ett obligatoriskt nationellt ärendehanteringssystemets back-end.

Ett sådant system kan:

- minska kommunens handlingsutrymme,
- försvåra lokala anpassningar,
- öka beroendet av statlig styrning,
- påverka konkurrensen på systemmarknaden.

Små kommuner har historiskt haft begränsade möjligheter att påverka nationella systemlösningar.

Det är därför avgörande att ett eventuellt nationellt system:

- utformas i nära dialog med kommunerna,
- fullt ut finansieras av staten, inklusive införandekostnader,
- inte innebär ytterligare detaljstyrning av rättstillämpningen,
- möjliggör användning av alternativa gränssnitt.

Kommunen vill särskilt understryka att statlig finansiering måste omfatta:

- införandekostnader,
- utbildningsinsatser,
- integrationskostnader,
- anpassning av arkiv- och dokumenthantering,
- samt löpande uppdateringar och förvaltningskostnader kopplade till reformen.

Om staten väljer att genomföra en reform som i praktiken innebär ökad statlig styrning och minskad kommunal autonomi, måste detta ske med full kostnadstäckning och tydlig ansvarsfördelning.

Avslutning

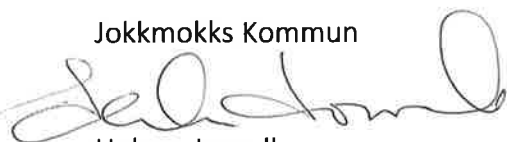
Jokkmokks kommun delar ambitionen att skapa en mer enhetlig och effektiv hantering av PBL-ärenden. Standardisering och gemensamma strukturer kan bidra till stärkt kvalitet, bättre statistik och ökad rättssäkerhet.

Reformen måste dock:

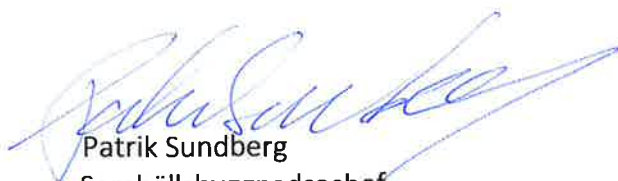
- respektera det kommunala självstyret,
- vara ekonomiskt hållbar för små kommuner,
- säkerställa lokalt handlingsutrymme,
- och inte leda till ökad centralisering av rättstillämpningen.

En gemensam väg framåt bör bygga på standardisering där den skapar tydlig nytta, samtidigt som proportionalitet och kommunal autonomi värnas.

Jokkmokks Kommun

Helene Lowall
Utvecklingschef
Jokkmokks kommun

Patrik Sundberg
Samhällsbyggnadschef
Jokkmokks kommun

